

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра соціальної педагогіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Перший проректор
Каністратенко М.М.

“_____” _____ 20__ р.

ПРОГРАМА ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

до курсу для магістрів

Напрямок підготовки:	<u>23 соціальна робота</u> (шифр і назва напрямку підготовки)
Спеціальність	<u>231 соціальна робота</u> (шифр і назва спеціальності)
Факультет	Соціальних комунікацій (назва факультету)

Харків – 2016 рік

Програма та навчально-методичні матеріали до курсу «Актуальні проблеми соціальної роботи та соціальної педагогіки» для магістрів за напрямом підготовки 023 Соціальна робота, спеціальністю 231 Соціальна робота, кваліфікацією / Харк. держ. акад. культури ; розробник : Рижанова А.О. – Х.: ХДАК, 2016. – 21 с.

« » _____ 2016 року

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Рижанова Алла Олександрівна,
завідувач кафедри соціальної педагогіки
Харківської державної академії культури,
доктор педагогічних наук, професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальної педагогіки
Протокол № _____ від “ ” _____ 2013 року
Завідувач кафедри соціальної педагогіки _____ Рижанова А.О.

Рецензенти : Васильєва Марина Петрівна,
завідувач кафедри соціальної педагогіки
Харківського національного педагогічного
університету ім.Г.С.Сковороди,
доктор педагогічних наук, професор

Рассказова Ольга Ігорівна,
завідувач кафедри соціальної роботи та
соціальної педагогіки
Харківської гуманітарно-педагогічної академії,
доктор педагогічних наук, професор

Програма затверджена на засіданні кафедри соціальної педагогіки

Протокол від « » _____ 2016 року № _____.

Завідувач кафедри соціальної педагогіки _____ (Рижанова А.О.)

« » _____ .2016 року

Схвалено методичною радою факультету соціальних комунікацій

Протокол 11 від “24 ” травня 2016 р.

« » _____ 2016 року Голова _____ (Філіпова Л.Я)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 023 Соціальна робота	Нормативна	
	Напрямок підготовки 231 Соціальна робота		
Модулів – 2	Кваліфікація: Магістр соціальної педагогіки	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин 120		1-й	1-й
		Лекції	
		30 год.	12 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 ; аудиторних – 51 самостійної роботи студента - 69	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Практичні, семінарські	
		21 год.	8 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота-	
		69 год.	100 год.
		Індивідуальні завдання:	
	Вид контролю: Іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 51/69

для заочної форми навчання – 20/100

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – усвідомлення студентами динаміки теорії та методики соціальної роботи та соціальної педагогіки у зв'язку з формуванням культури інформаційного суспільства.

Завдання:

- розширення професійної свідомості майбутніх магістрів сучасними теоретичними проблемами за фахом;
- оволодіння здатністю методичного вирішення сучасних проблем соціального виховання інформаційного суспільства засобами соціальної роботи та соціальної педагогіки;
- усвідомлення специфіки сучасних теоретичних та методичних проблем соціальної роботи та соціальної педагогіки в Україні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати :

- кількісні та якісні зміни соціального виховання в умовах культури інформаційного суспільства;
- перспективи розвитку соціальної роботи та соціальної педагогіки в інформаційній культурі людства;
- особливості сучасного соціального виховання в Україні;
- перспективи розвитку соціальної роботи та соціальної педагогіки, професії «Соціальний педагог» в Україні;
- особливості соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання екологічних, економічних, політичних, релігійних, міжетнічних та міжрасових проблем культури інформаційного суспільства;
- специфіку соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку людини, зважаючи на її статеві, вікові, віктимні тощо ознаки.

вміти :

- обґрунтувати якісні та кількісні зміни соціального виховання у зв'язку з трансформаційними процесами в культурі людства;
- визначити провідні теоретичні проблеми соціальної роботи та соціальної педагогіки у зв'язку із змінами соціального виховання в інформаційній культурі людства;
- обґрунтувати актуальність та перспективи розвитку соціальної роботи та соціальної педагогіки в інформаційному суспільстві;
- пояснити особливості сучасного виховання в Україні та сформулювати провідні теоретичні проблеми вітчизняної соціальної роботи та соціальної педагогіки;
- визначити умови та перспективи розвитку соціальної роботи та соціальної педагогіки, професії «Соціальний педагог» в Україні;
- обґрунтувати напрями, зміст, методи та форми соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання екологічних, економічних, політичних, релігійних, міжетнічних та міжрасових проблем культури інформаційного суспільства;
- визначити специфіку напрямів, змісту, методів, форм соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку людини, зважаючи на її статеві, вікові, віктимні тощо ознаки.

3. Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна складається з 2 модулів, 2 змістовних модулів, що містять 11 тем.

Змістовий модуль 1. Теоретичні проблеми соціальної роботи (СР) та соціальної педагогіки (СП) в умовах інформаційного суспільства.

Тема 1. Трансформація соціального виховання, соціальної роботи та соціальної педагогіки в соціокультурних умовах інформаційного суспільства. **Тема 2.** Особливості трансформації соціального виховання, соціальної роботи та соціальної педагогіки в Україні в соціокультурних умовах інформаційного суспільства. **Тема 3.** Напрями соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання екологічних проблем культури інформаційного суспільства. **Тема 4.** Напрями соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання економічних, політичних, проблем культури інформаційного суспільства. **Тема 5.** Напрями соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання релігійних проблем культури інформаційного суспільства. **Тема 6.** Напрями соціально-

педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання міжжетнічних та міжрасових проблем культури інформаційного суспільства.

Змістовий модуль 2. Методичні проблеми соціальної роботи(СР) та соціальної педагогіки (СП) в умовах інформаційного суспільства.

Тема 7. Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціальної роботи та соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку людей жіночої статі. **Тема 8.** Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціальної роботи та соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку людей похилого віку. **Тема 9.** Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціальної роботи та соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку людей-жертв процесу соціалізації. **Тема 10.** Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціальної роботи та соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку обдарованих людей. **Тема 11.** Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціальної роботи та соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку сексуальних меншин.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Теоретичні проблеми СР та СП в умовах інформаційного суспільства													
Тема 1. Трансформація соціального виховання СР та СП в соціокультурних умовах інформаційного суспільства.	14	4	4			6	10	2				8	
Тема 2. Особливості трансформації соціального виховання СР та СП в Україні в соціокультурних умовах інформаційного суспільства.	14	4	4			6	14	2	2			10	
Тема 3. Напрями соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання екологічних проблем культури інформаційного суспільства.	10	2	2			6	12		2			10	
Тема 4. Напрями соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання економічних, політичних, проблем культури інформаційного суспільства.	10	2				8	9	1				8	
Тема 5. Напрями соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання релігійних проблем культури інформаційного суспільства.	10	2	2			6	9	1				8	
Тема 6. Напрями соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання міжжетнічних та міжрасових проблем культури інформаційного суспільства.	10	2	2			6	10	2				8	
Разом за змістовим модулем 1	68	16	14			38	64	8	4			52	
Модуль 2													
Змістовий модуль 2. Методичні проблеми СР та СП в умовах інформаційного суспільства.													
Тема 7. Специфіка напрямів, змісту, методів, форм СР та соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку людей жіночої статі.	12	4	2			6	10	1	1			8	
Тема 8. Специфіка напрямів, змісту, методів, форм СР та соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку людей похилого віку.	12	4	2			6	12	1	1			10	
Тема 9. Специфіка напрямів, змісту, методів, форм СР та соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку людей-жертв процесу соціалізації.	8	2				6	11	1				10	
Тема 10. Специфіка напрямів, змісту, методів, форм СР та соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку обдарованих людей.	8	2				6	11	1				10	
Тема 11. Специфіка напрямів, змісту, методів, форм СР та соціально-педагогічного вирішення	12	2	3			7	12		2			10	

проблем соціального розвитку сексуальних меншин.											
Разом за змістовим модулем 2	52	14	7			31	56	4	4		48
Усього годин	120	30	21			69	120	12	8		100

5.Зміст курсу

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Трансформація соціального виховання СР та СП в соціокультурних умовах інформаційного суспільства	4
2	Особливості трансформації соціального виховання СР та СП в Україні в соціокультурних умовах інформаційного суспільства	4
3	Проблеми екології та соціальне виховання в інформаційному суспільстві	2
4	Соціальне виховання в умовах релігійного розмаїття інформаційного суспільства	2
5	Етнокультурні проблеми соціального розвитку в умовах інформаційного суспільства	2
6	Проблеми соціального розвитку жінок в умовах інформаційного суспільства	2
7	Соціально-педагогічне вирішення соціальних проблем людей похилого віку	2
8	Соціально-педагогічне вирішення соціальних проблем жертв кіберсоціалізації	2
9	Соціально-педагогічне вирішення соціальних проблем обдарованої людини	2
10	Соціально-педагогічне вирішення соціальних проблем сексуальних меншин	3

Плани семінарських занять

Модуль змістовий 1. Теоретичні проблеми соціальної роботи та соціальної педагогіки в умовах інформаційного суспільства

Тема 1. Трансформація соціального виховання СР та СП в соціокультурних умовах інформаційного суспільства

Семінарське заняття 1 (4 год.)

Питання

1. Соціокультурні зміни в інформаційному суспільстві та їх вплив на трансформацію соціального виховання.
2. Виникнення нових видів соціального виховання в інформаційному суспільстві.
3. ЗМК – провідний фактор соціалізації в інформаційному суспільстві.
4. Трансформація соціальної педагогіки в умовах інформаційного суспільства.
5. Трансформація соціальної роботи в умовах інформаційного суспільства.

Література: 3; 8; 8а; 10;14;36;39.

Тема 2. Особливості трансформації соціального виховання, СР та СП в Україні в соціокультурних умовах інформаційного суспільства.

Семінарське заняття 2 (4 год.)

Питання

1. Об'єктивні проблеми динаміки соціального виховання в Україні в умовах інформаційного суспільства.
2. Суб'єктивні проблеми динаміки соціального виховання в Україні в умовах інформаційного суспільства.
3. Трансформація соціальної роботи в Україні в умовах інформаційного суспільства.
4. Трансформація соціальної педагогіки в Україні в умовах інформаційного суспільства.

Література: 3;8а; 14; 35;41.

Тема 3. Напрями соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання екологічних проблем культури інформаційного суспільства.

Семінарське заняття 3.

Тема: Проблеми екології та соціальне виховання в інформаційному суспільстві

Питання

1. Інформаційне суспільство і проблеми екології, їх вплив на соціальне формування людини.
2. Мета соціального виховання в умовах глобалізації екологічних проблем.
3. Соціально-педагогічна діяльність з підвищення ефективності соціального виховання в умовах наростання екологічних проблем.

Література: 4,17, 23, 26, 34, 34а.

Тема 5. Напрями соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання релігійних проблем культури інформаційного суспільства

Семінарське заняття 4.

Тема: Соціальне виховання в умовах релігійного розмаїття інформаційного суспільства

Питання

1. Релігія, церков, конфесійна спільнота як чинники соціального формування особистості.
2. Особливості соціального виховання в умовах наростання міжрелігійних проблем сучасності.
3. Соціально-педагогічна діяльність з підвищення ефективності соціального виховання в умовах наростання міжрелігійних проблем інформаційного суспільства.

Література: 3,4,10,13,24,28,37,38а, 41а.

Тема 6. Напрями соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання міжетнічних та міжрасових проблем культури інформаційного суспільства.

Семінарське заняття 5.

Тема: Етнокультурні проблеми соціального розвитку в умовах інформаційного суспільства

Питання

1. Менталітет етносу та його вплив на соціальний розвиток особистості, групи, країни в інформаційному суспільстві.
2. Соціальне виховання в умовах поліетнічного суспільства.
3. Соціально-педагогічна діяльність щодо підвищення ефективності соціального виховання в умовах полі етнічного суспільства.

Література: 3,4,13,15,16,27,32,38а,46.

Змістовий модуль 2. Методичні проблеми соціальної роботи та соціальної педагогіки в умовах інформаційного суспільства

Тема 7. Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціальної роботи та соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку людей жіночої статі.

Семінарське заняття 6.

Тема: Проблеми соціального розвитку жінок в умовах інформаційного суспільства

Питання:

1. Вплив статі на соціальне формування жінок.
2. Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок та її виконання в Україні.
3. Соціально-педагогічна діяльність з підвищення ефективності соціального виховання жінок в умовах інформаційного суспільства.

Література: 1,3,4,7,19,21.

Тема 8. Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціальної роботи та соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку людей похилого віку

Семінарське заняття 7.

Тема: Соціально-педагогічне вирішення соціальних проблем людей похилого віку

Питання:

1. Люди похилого віку як особлива соціальна група.
2. Вплив віку на соціальний розвиток людини похилого віку.
3. Соціально-педагогічна діяльність з підвищення ефективності соціального розвитку людини похилого віку

Література: 2,4,13,30,38а,40,45а.

Плеханова О.Е. Роль комплексных центров социального обслуживания населения в социокультурной реабилитации пожилых людей / О.Е.Плеханова // Вестник МГУКИ. – 2012. – №2 (46). – С.81-86.

Снігульська В. Психологічні передумови довголіття: інтерв'ю з Валентиною Бондаревською // Соціальний педагог. – 2012. – №6 (66). – С.15-19.

Тема 9. Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціальної роботи та соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку людей-жертв процесу соціалізації

Семінарське заняття 8.

Тема: Соціально-педагогічне вирішення соціальних проблем жертв кіберсоціалізації

Питання:

1. Негативні впливи віртуального простору на соціальний розвиток людини.
2. Особливості соціального виховання людей-жертв кібертретирування.
3. Соціально-педагогічна діяльність з профілактики та подолання соціальних проблем жертв кіберсоціалізації.

Література:

1. Анохин С.М. Информационно-психологическая безопасность российских детей / С.М.Анохин, Н.Ф.Анохина // Социальная педагогика. – 2013. – №3. – С. 81-89.
2. Губарева О. Безпека дітей в Інтернеті: тренінг / О. Губарева // Соціальний педагог. – 2011. – С.22-32.
3. Євсюкова М. Урок «Безпечний Інтернет» для дітей-користувачів мережі Інтернет (7-10 років) / М.Євсюкова // Соціальний педагог. – 2012. – №7 (67). – С.34-42.
4. Ершов Д. Информационная безопасность личности как цель социально-педагогической деятельности // Социальная педагогика. – 2009. – №2. – С.123-128.
5. Книжникова С.В. Подготовка подростков к осознанному выявлению в медиапродукции девиантных и потребительских ценностей // Социальная педагогика. – 2013. – №5. – С.48-54.
6. Красновский В.Н. О некоторых аспектах влияния сетевого воздействия на массовое общественное сознание // Практична психологія та соціальна робота. – 2013. – №11. – С.77-80.
7. Кудашкіна О.З. Кіберсоціалізація як новий вид соціалізації у віртуальному середовищі // Соціальна педагогіка: теорія та практика – 2011. – №1. – С.12-17.
8. Курліщук І.І. Специфіка засобів масової комунікації як особливого інституту соціалізації // Вісн. Луган. нац. пед. ун-ту імені Тараса Шевченка. – 2005. – № 7. – С.150-155.

9. Летов Е.В. Сущность и основные черты интеграционного процесса виртуальной реальности и культуры / Н.А.Слюдняева // Вестник МГУКИ. – 2012. – №2 (46). – С.43-46.
10. Найдьнова Л. Кібер-булінг, або агресія в Інтернеті. Способи розпізнання і захист дитини: метод. рекомендації // Соціальний педагог. – 2012. – №12 (72). – С.16-26.
11. Назар М.М. Проблеми формування віртуального освітнього простору / М.М.Назар // Практична психологія та соціальна робота. – 2013. – №2. – С.75-79.
12. Рижанова А.О. Засоби масової інформації та актуальні соціально-педагогічні проблеми сучасності // Педагогіка формування творчої особистості у вищій та загальноосвітній школах: зб. наук. пр.– Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2013. – С. 353-358.
13. Сляднева Н.А. Соціальна киберпедагогіка / Н.А.Слюдняева // Вестник МГУКИ. – 2012. – №3 (47). – С.148-153.
14. Сулер Дж. Компьютерная и Интернет-зависимость // www.psy.net.carfax.ru/texts/suler;
15. Усольцева И.В. Информационно-компьютерные технологии и воспитание // Педагогика. – 2010. – №2. – С. 44-50.
16. Шилко Р.С. Типы виртуальной реальности и возможности ее применения в психологии // Практична психологія та соціальна робота. – 2011. – №12. – С.66-69.
17. Янг К. Диагноз – Интернет-зависимость // www.psy.net.carfax.ru/texts/vang

Тема 10. Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціальної роботи та соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку обдарованих людей.

Семінарське заняття 9.

Тема: Соціально-педагогічне вирішення соціальних проблем обдарованої людини

Питання:

1. Види обдарованості та їх вплив на соціальний розвиток людини.
2. Особливості соціального виховання обдарованої дитини.
3. Соціально-педагогічна діяльність з підвищення ефективності соціального виховання обдарованої людини.

Література: 3,4,10,13,38а,41.

Тема 11. Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціальної роботи та соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку сексуальних меншин

Семінарське заняття 10 (3 год.)

Тема: Соціально-педагогічне вирішення соціальних проблем сексуальних меншин

Питання:

1. Сексуальні меншини як маргінальна соціальна група.
2. Проблеми соціального розвитку представників соціальних меншин.
3. Соціально-педагогічна діяльність з подолання проблем соціального розвитку сексуальних меншин.

Література: 4,14а,19,20-22,29.

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Трансформація соціального виховання, соціальної роботи та соціальної педагогіки в соціокультурних умовах інформаційного суспільства.	6/8
2	Особливості трансформації соціального виховання соціальної роботи та соціальної педагогіки в Україні в соціокультурних умовах інформаційного суспільства.	6/10
3	Напрями соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання екологічних проблем культури інформаційного суспільства.	6/10
4	Напрями соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання економічних, політичних, проблем культури інформаційного суспільства.	8
5	Напрями соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання релігійних проблем культури інформаційного суспільства.	6/8
6	Напрями соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання міжетнічних та міжрасових проблем культури інформаційного суспільства.	6/8

7	Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціальної роботи та соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку людей жіночої статі.	6/8
8	Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціальної роботи та соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку людей похилого віку.	6/10
9	Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціальної роботи та соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку людей-жертв процесу соціалізації.	6/10
10	Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціальної роботи та соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку обдарованих людей.	6/10
11	Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціальної роботи та соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку сексуальних меншин.	7/10
	Разом	69/100

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи студентів

Змістовний модуль 1. Теоретичні проблеми соціальної педагогіки в умовах інформаційного суспільства

Тема 1: Трансформація соціального виховання та соціальної педагогіки в соціокультурних умовах інформаційного суспільства.

Самостійне заняття 1

Мета: Поглиблене вивчення впливу інформаційного суспільства на зміни соціального виховання та соціальної педагогіки в світі.

Література:

1. Беляева В.И. Социальная педагогика: перспективы развития / В.И.Беляева // Педагогика. – 2013. - №1. – С.31-38.
2. Гурьянова М.П. Созидательная миссия социальной педагогики в современном мире / М.П. Гурьянова // Педагогика. – 2011. - №5. – С.36-44.
3. Липский И.А. Методологические риски развития социальной педагогики / И.А. Липский // Педагогика. – 2009. - №3. – С.24-33.
4. Малько А.О. Теоретико-методологичні основи розвитку соціальної педагогіки : моногр. [Текст] / А.О.Малько. – Х.: ХДАК, 2004. – С.189-239.
5. Рижанова А.О. Развитие социальной педагогики в информационном обществе / А.О.Рижанова // Развитие социальной педагогики в России и подготовка кадров // Матер. XIII соц-пед. чтений, посвящ. 15-тию подготовки соц. Педагогов, Москва, 26 марта 2010 г. : В 2-х Ч. Ч.1. – М.:Изд-во РГСУ, 2010. – С.50-56
6. Рижанова А.О. Розвиток соціальності в культурі інформаційного суспільства / А.О.Рижанова // Проблеми інженерно-педагогічної освіти : зб. наук. 10р. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Укр. Інж.-пед. 10р.10І. — Х., 2012. — Вип. 36. – С. 240–245.
7. Рижанова А.О. Минуле і майбутнє соціальної педагогіки / Alla Ryzhanova // Wspolczesne strategie i wyzwania edukacyjne. Aktualne 10р.10Іem, rozne perspektywy / Panstwowa Wyzsza Szkola Zawodowa w Chelmie, Institut Juraja Paleasa v Levoci. — Chelm, 2012. — С. 257–264.
8. Рижанова А.О. Соціокультурні перспективи розвитку соціальної педагогіки в Україні та світі (на зустріч 85-річчю Харківської державної академії культури) / А.О.Рижанова // Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 11 .Соціальна робота. Соціальна педагогіка: зб.наук.праць. – Вип. 17. – Ч. 3. – Київ – Івано-Франківськ: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2013. – С.3-11

Завдання:

1. Занотувати зв'язок соціокультурних новоутворень інформаційної культури та змін соціального виховання сучасної доби розвитку людства.
2. Схематизувати :
 - а) структуру регіонального соціального виховання (на прикладі європейського);
 - б) структуру глобального соціального виховання;
3. Письмово обґрунтувати необхідність соціальної педагогіки в інформаційному суспільстві та її можливі перспективи розвитку.

Тема 2: Особливості трансформації соціального виховання та соціальної педагогіки в Україні в соціокультурних умовах інформаційного суспільства.

Самостійне завдання 2

Мета: Усвідомити специфіку сучасного соціального виховання та етап розвитку системи соціальної педагогіки в Україні

Література:

1. Актуальні проблеми соціально-педагогічної роботи (модульний курс дистанційного навчання) [Текст] /А.Й.Капська, О.В.Безпалько, Р.В.Вайнола. – К.: ДЦССМ, 2002. –300 с.

2. Малько А.О Культурологічні проблеми соціального виховання / А.О.Малько // Гуманістично спрямований виховний процес і становлення особистості (Теоретико- методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді): Зб. наук.праць. – К.:ВіРА Інсайт, 2001. – Кн.1.
1. Малько А.О Культуролого–педагогічний підхід до виховання морально–духовної зрілості особистості в соціально–педагогічній системі України / А.О.Малько //Морально – духовний розвиток особистості в сучасних умовах (Теоретико– методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді): збірник наукових праць. – К.: Пед. думка,2000.– Кн.1
2. Малько А.О Соціальне виховання інформаційного суспільства / А.О.Малько // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: Зб. наук. праць. – К.,2002. – Кн.1.
1. Малько А.О Тенденції розвитку соціального виховання в сучасному соціокультурному контексті / А.О.Малько // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: Зб. наук. праць. – Кн.1. – К.,2003.
3. Малько А.О. Теоретико-методологічні основи розвитку соціальної педагогіки : моногр. [Текст] / А.О.Малько. – Х.: ХДАК, 2004. – 285 с.
2. Рижанова А.О. Розвиток соціальності людини як умова формування громадянського суспільства [Текст] / А.О.Рижанова // Наука і соціальні проблеми суспільства : освіта, культура, духовність : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф., 20-21 трав. 2008 р. – Х. : Харк. Нац. Пед. ун-т ім. Г.С.Сковороди, 2008. – С.98-100.
3. Рижанова А.О. Розвиток вітчизняної системи соціального виховання (XVII-початок XX 11р..) / А.О.Рижанова // Педагогічні науки: зб.наук.пр. Частина 3. – Суми: СумДПУ 11р.. А.С.Макаренка, 2009. – С.34-45.
4. Рижанова А.О. Соціальне виховання як питання національної та глобальної безпеки в умовах інформаційного суспільства / А.О.Рижанова // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: Зб. наук. 11р.. – Вип 9. – К.,2006. – С.16-22
5. Рижанова А.О. Соціальна педагогіка як галузь педагогіки / А.О.Рижанова // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2007. – №4. – С.15-21.
6. Рижанова А.О. Сучасний стан вітчизняної соціальної педагогіки [Текст] / А.О.Рижанова // Вісник ХДАК: Зб. наук. праць. – Вип.23. – Х.:ХДАК,2008. – С.
7. Рижанова А.О. Соціальне виховання у вітчизняній системі освіти інформаційної доби [Текст] / А.О.Рижанова // Вісник ХДАК: Зб. наук. праць. – Вип.21. – Х.: ХДАК, 2007. – С. 211-218.

Завдання

1. Схематизувати відмінності вітчизняного соціального виховання від європейського соціального виховання в умовах інформаційного суспільства.
2. Визначити сучасний стан соціального виховання та перспективи його розвитку в умовах становлення інформаційного суспільства в Україні.
3. Схематизувати сучасну систему соціальної педагогіки в Україні та характеристику розвитку її елементів.
4. Занотувати роздуми щодо розвитку соціальної педагогіки в умовах демократизації (та згортання демократичних процесів) суспільного буття в Україні.

Тема 3: Напрями соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання екологічних проблем культури інформаційного суспільства

Самостійне завдання 3

Мета:Усвідомлення впливу глобальних екологічних проблем на зміни соціального виховання соціальних суб'єктів.

Література:

1. Аксёнова О.В. Централизация власти – локализация экологической политики / О.В. Аксёнова // Социс. – 2007. - № 8. – С.18-25.
2. Актуальні проблеми соціально-педагогічної роботи (модульний курс дистанційного навчання) [Текст] /А.Й.Капська, О.В.Безпалько, Р.В.Вайнола. – К.: ДЦССМ, 2002. – С.154-160.
3. Балашова Ю. Інноваційний підхід до обґрунтування педагогічних умов формування економічної культури /Ю.Балашова //Науковий вісник Чернівецького університету. – Чернівці: ЧНУ, 2002. – Вип. 137. – С. 3–9.
4. Дяченко Т. Значення обрядових дій в екологічному вихованні східних слов'ян [Текст] /Т.Дяченко //Науковий вісник Чернівецького ун-ту: Педагогіка та психологія. – Чернівці: ЧНУ, 2002, - Вип.137. – С.49-49.
5. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери. – 2-ге видання /За заг. ред. проф.. І.Д.Звереві. – Київ, Сімферополь: Універ-сум, 2013.
6. Марченко Л.І. Екологічна компетентність як показник якості екологічної освіти та складова життєвої компетентності / Л.І.Марченко // Проблеми освіти 64. – 2010. – С.92-96.
7. Формування екологічної компетентності школярів: наук.-метод. посібник. – К.: Педагогічна думка, 2008. – 64 с.
8. Пустовіт Г.П. Елементи екологізації навчально-виховного процесу позашкільного закладу[Текст] / Г.П.Пустовіт // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – Вип.5. – К., 2003. – Кн.1. – С.297-306.
9. Руденко Л. Колективна творча діяльність як технологія виховання екологічної компетентності учнів /Л. Руденко // Рідна школа. – 2007. – №11-12. – С.22-24.
10. Шейко В.М. Культура. Цивілізація. Глобалізація. [Текст] / В.М. Шейко. – Х.: Основа, 2001. – Т.2.
11. Яницкий О.Н. Акторы и ресурсы социально-экологической модернизации /О.Н.Яницкий // Социс. – 2007. - № 8. – С.3-18.

Завдання

1. Встановити взаємозв'язок екологічних і соціальних проблем інформаційного суспільства.
2. Обґрунтувати вплив екологічних проблем інформаційного суспільства на соціальний розвиток соціальних суб'єктів.
3. Визначити взаємозв'язок соціального та екологічного виховання, соціальності та екологічної вихованості в умовах інформаційного суспільства.

4. Навести приклади екологічної культури різних вікових груп у мультфільмах.
5. Навести приклади екологічної культури територіальної громади у кіномистецтві.

Тема 4: Напрями соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання економічних, політичних проблем культури інформаційного суспільства

Самостійне завдання 4

Мета: Поглибити знання про особливості соціального виховання в умовах ринкової економіки та політичного плюралізму.

Література:

1. Актуальні проблеми соціально-педагогічної роботи (модульний курс дистанційного навчання) [Текст] / А.Й.Капська, О.В.Безпалько, Р.В.Вайнола. – К.: ДЦССМ, 2002. – С.142-154,247-250.
2. Акунина Ю.А. Социально-культурная превенция протестных настроений среди молодежи в условиях современного российского общества / Ю.А.Акунина // Вестник МГУКИ. – 2011. – №6 (44). – С.77-81.
3. Арапов М.О. Воспитание гражданских качеств молодежи в волонтерском движении / М.О.Арапов // Вестник МГУКИ. – 2012. – №2 (46). – С.95-99.
4. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери. – 2-ге видання / За заг. ред. проф. І.Д.Звереві. – Київ, Сімферополь: Універ-сум, 2013.
5. Балашова Ю. Інноваційний підхід до обґрунтування педагогічних умов формування економічної культури / Ю.Балашова // Науковий вісник Чернівецького університету. – Чернівці: ЧНУ, 2002. – С. 3–9.
6. Закатнов Д. О. Економічна підготовка школярів в умовах модернізації загальноосвітньої школи / Д. О. Закатнов // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – К., 2002. – Кн. 1. – С. 274–280.
7. Ноур А. М. Вплив соціально-економічних чинників на психологічний стан родини та сімейне благополуччя / А. М. Ноур // Соціальна робота в Україні на початку ХХІ ст.. – К., 2002. – Ч. 2. – С. 129–135.
8. Хорошенко А. П. Вплив ціннісних орієнтацій старшокласників на формування їх політичної культури / А. П. Хорошенко // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – К., 2002. Кн. 1. – С. 178–180.
9. 44. Хорошенко А. П. Політична культура молоді в системі освіти молоді / А. П. Хорошенко // Шлях освіти. – 2002. – № 3. – С.34–36.
10. 45. Чернер С. Л. Опыт формирования деловых качеств личности / С. Л. Чернер // Педагогика. – 1998. – № 5. – С. 28–34.
11. 46. Чорна К. І. Виховання патріотизму школярів як нагальна потреба державотворення / К. І. Чорна // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – К., 2003. – Кн. 1. – С. 160–168.

Завдання

1. Порівняти які соціальні якості необхідні людині, щоб само реалізуватися в умовах планової економіки та в умовах ринкової економіки.
2. Порівняти які соціальні якості необхідні людині, щоб само реалізуватися в умовах однопартійної політичної системи та політичного плюралізму.
3. Порівняти як змінюється соціальне виховання в умовах ринкової економіки та політичного плюралізму.

Тема 5: Напрями соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання релігійних проблем культури інформаційного суспільства.

Самостійне завдання 5

Мета: Усвідомити спільне та відмінне в соціальному вихованні та релігійному вихованні.

Література:

1. Арноне Э. Воспитание в вере / Э. Арноэ // Новая Европа. – 2000. – №13. – С.104-115.
2. Дьяконов Б. Социально-педагогическая адаптация осужденных средствами христианских конфессий [Текст] / Б.Дьяконов // Социальная педагогика. – 2005. – №2. – С.92-95
3. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери. – 2-ге видання / За заг. ред. проф. І.Д.Звереві. – Київ, Сімферополь: Універ-сум, 2013.
4. Кирсанов В. Деструктивные религиозные организации [Текст] / В.Кирсанов // Социальная педагогика. – 2005. – №1. – С.43-47.
5. Коваль Л.Г. Соціальна педагогіка / Соціальна робота / Л.Г.Коваль, І.Д.Зверева, С.Р.Хлєб'як. – К.: ІЗМН, 1997. – С.244-273.
6. Мукаева О.Д. Буддистское воспитание в контексте современности / О.Д.Мукаева // Педагогика. – 2002. – №2. – С.38-44.
7. Нельсон Л.Д. Секуляризация и социальная интеграция в сопоставительном аспекте / Л.Д.Нельсон // Социс. – 1992. – №7. – С.111-121.
8. Склирява Т.В. Конфессиональная ориентация в социальной педагогике / Т.В.Склирява // Педагогика. – 2007. – №4. – С.39-45.
9. Сухомлинська О.В. Концептуальні засади формування духовності особистості на основі християнських моральних цінностей / О.В.Сухомлинська // Шлях освіти. – 2002. – №4. – С.13-19.
10. Хайрулдинов М.А. Релігія в сучасній системі виховання / М.А. Хайрулдинов // Шлях освіти. – 2000. – №4. – С.6-9.

Завдання

1. Занотувати відповіді на питання:

1. Вплив світових релігій на особливості соціального розвитку людини.

2. Специфіка впливу соціального педагога і священика на соціальний розвиток людини та релігійної спільноти.
 3. Церков як інститут соціального виховання людини.
 4. Соціально-педагогічна діяльність у багато релігійному соціальному середовищі.
2. Навести приклади з художньої літератури, де релігія, церков негативно впливають на соціальність людини.
 3. Навести приклади з кіномистецтва, де релігія, церков позитивно впливають на соціальність людини.
 4. Навести приклади з інформаційних програм телебачення України про міжконфесійні та міжрелігійні конфлікти.

Тема 6: Напрями соціально-педагогічного вирішення завдань соціального виховання людини (групи, суспільства) в умовах наростання міжетнічних та міжрасових проблем культури інформаційного суспільства.

Самостійне завдання 6

Мета: Усвідомити проблеми соціального виховання в умовах міжетнічної, міжрасової культури інформаційного суспільства та соціально-педагогічні можливості їх вирішення

Література:

1. Етнос і соціум. – К.: Наукова думка, 1993. – 171 с.
2. Болтвінець С.І. Культурно-етнічний розвиток особистості як чинник її духовного здоров'я // Відродження. – 1994. – №12. – С.4-6.
3. Жундрикова С. Формирование социально суверенного поведения у детей-мигрантов // Социальная педагогики. – 2011. – №1. – С.120-122.
4. Коваль Л.Г. Соціальна педагогіка / Соціальна робота / Л.Г.Коваль, І.Д.Зверєва, С.Р.Хлебик. – К.: ІЗМН, 1997. – С.244-273.
5. Меньяева М.П. Согласие как фактор национальной безопасности в условиях формирования информационного общества в России // Вестник Челябинской государственной академии культуры и искусств. – 2012. – ж№2. – С.101-103.
6. Муштафасва З.І. Організація взаємодії сім'ї і дошкільного закладу у використанні виховного потенціалу кримськотатарської етнопедagogіки // Гуманістично спрямований виховний процес і становлення особистості. – К.: ВІРА Інсайт, 2001. – Кн.2. – С.310-317.
7. Мигович І.І. Етнічна культура як чинник громадянської злагоди: міжнаціональне спілкування в родині та школі // Відродження. – 1994. – №10-11. – С.4-6.
8. Синягина Н.Ю. Этнические отношения в ученической среде // Социальная педагогики. – 2013. – №2. – С.95-98.
9. Усманский Я.С. Молодёжная политика и взаимодействие национальных культур // Педагогика. – 1992. – №5-6. – С.50-55.
10. Фурсова Ю.В. Виховання позитивного ставлення до представників інших національностей на уроках суспільствознавчого циклу / Ю.В. Фурсова // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – Київ-Житомир, 2003. – Вип.5. – Кн.1. – С.197-201.
11. Хайрулин Р.З. Формирование этнотолерантности будущих специалистов в вузах социального профиля // Социальная педагогики. – 2011. – №1. – С.32-45.

Завдання

Вивчити літературні джерела, використати ресурс Інтернету та написати реферат на одну із запропонованих тем:

1. Причини наростання міжетнічних та міжрасових проблем в інформаційному суспільстві та їх вплив на соціальний розвиток людини.
2. Виховання міжетнічної толерантності в процесі соціального виховання у різних народів світу.
3. Особливості соціального виховання дитини у міжрасовій родині.
4. Роль мистецтва у вирішенні міжетнічних та міжрасових проблем суспільства: соціально-педагогічний аспект.
5. Соціально-педагогічна діяльність з профілактики та подолання націоналізму та расизму.

Змістовий модуль 2. Методичні проблеми соціальної педагогіки в умовах інформаційного суспільства.

Тема 7: Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку людей жіночої статі.

Самостійне завдання 7

Мета: Поглибити знання щодо причин білого рабства в Україні та соціально-педагогічних засобів його профілактики

Література:

1. Актуальные проблемы социализации девушек-подростков. – К., 1995. – 104 с.
2. Братусь І.В. Жіноча молодь за здоров'я: свідомий вибір / І.В.Братусь, А.В.Гулевська-Черниш, Т.А.Клісська. – К.: Науковий світ, 2006. – 207 с.
3. Василенко О. В. Особливості статевого виховання підлітків / О. В. Василенко//Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – К., 2002. – Кн. 1. – С. 297–303.
4. Вейнингер О. Пол и характер / О. Вейнингер. – М., 1992. – 480 с.
5. Секс-бізнес в Україні: спроба соціального аналізу. – К.: Укр. Ін-т соц. досліджень, 2001. – 159 с.
6. Социальная работа по предупреждению торговли людьми и оказанию помощи потерпевшим. – К.: Укр. Ін-т соц. досліджень, 2001. – 182 с.

Завдання

1. Вивчити літературні джерела законспектувати відповіді на питання:
 - а)наслідки взаємодії фактору статі з іншими чинниками соціалізації жінок в Україні;
 - б)які соціальні умови торгівлі жінками існують в Україні;
 - в)які психологічні та соціальні особливості жінки сприяють її перетворенню на жертву білого рабства.
2. Розробити пропозиції щодо профілактики білого рабства в Україні соціально-педагогічними засобами:
 - а) на індивідуальному рівня для дівчини-підлітка;
 - б)на груповому рівні для дівчат-старшокласниць;
 - в) на рівні територіальної громади.

Тема 8: Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку людей похилого віку.

Самостійне завдання 8

Мета:З'ясувати причини маргіналізації людей похилого віку в інформаційному суспільстві та опрацювати уміння корекції зверхнього ставлення до цієї вікової групи.

Література:

1. Альперович В. Социальная геронтология / В. Альперович. – Р.-на-Д., 1997. – С. 307–347.
2. Александрова Т.А. Годы и заботы: проблемы пожилых людей /Т.А.Александрова. – М., 1990. – 208 с.
3. Андрианова Р. Социально-педагогическая природа взаимоотношений поколений //Социальная педагогика. – 2003. – № 3. – С.29-31.
4. Коленіченко Т.І. Аналіз механізмів адаптації літньої людини до умов гериатричного пансіонату / Т.І.Коленіченко // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2010. – №1. – С.19-25.
5. Мокряк А.Г. *Вплив* психовікових особливостей на пост трудову соціалізацію людей похилого віку // Вісник ХДАК: зб.наук.пр. Вип.27. – Х.:ХДАК, 2009. – С.263-270; *Людина* похилого віку як потенційна жертва несприятливих умов соціалізації в інформаційному суспільстві // Культура та інформаційне суспільство XXI століття. У 2ч. Ч.1.: матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, Харків, 22-23 квітня 2010 р. / Харк. держ. акад. культури; [ред.кол. В.М.Шейко та ін.]. – Х.: ХДАК, 2010. – С.126; *Особливості* соціалізації людей похилого віку в умовах інформаційного суспільства: соціально-педагогічний аспект // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання та спорту. – 2009. – №3. – С.109-112; *Соціалізація* людей похилого віку в інформаційному суспільстві: комунікативний аспект // Соціальні комунікації в стратегіях формування суспільства знань. У 2ч. Ч.1.: матеріали міжнар. наук. конф., Харків, 26-27 лют. 2009 р. / [ред.кол. В.М.Шейко та ін.]. – Х.: ХДАК, 2009. – С.136-138; *Соціальна* робота з людьми похилого віку: соціально-педагогічний аспект // Вісник ХДАК: зб.наук.пр. Вип.29. – Х.:ХДАК, 2010. – С.274-280
6. Мацкевич Ю. Р. Система формування готовності соціального педагога до роботи з людьми похилого віку / Ю. Р. Мацкевич // Соціалізація особистості: Зб. наук. праць. / За заг. ред. Проф. А. Й. Капської. – К.: Логос, 2002. – Т. XVII. – Вип. 2. – С. 108–121.
7. Новікова Ж.М. Особливості вікової періодизації та класифікації осіб похилого віку / М.Ж.Новікова // Практична психологія та соціальна робота. – 2009. – №6. – С.76-77.
8. Новикова О.Ю. Соціально-педагогічна технологія підтримки людей похилого віку в умовах інформаційного суспільства// Культура та інформаційне суспільство XXI століття. У 2ч. Ч.1.: матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. Молодих учених, Харків, 22-23 квітня 2010 р. / Харк. держ. акад. культури; [ред.кол. В.М.Шейко та ін.]. – Х.: ХДАК, 2010. – С.150.
9. Пальчевський С.С. Соціально-педагогічна робота з пенсіонерами та з бездоглядними дорослими // Пальчевський С.С. Соціальна педагогіка: навч. посібник. – К.: Кондор, 2005. – С.516-534.
10. Рижанова А.О. Люди похилого віку в інформаційному суспільстві: соціально-педагогічний підхід [Текст] / А.О.Рижанова // Педагогіка та психологія: зб. наук. пр. : В 2-х Ч. Ч.2. – Х.: ХНПУ ім. Г.С.Сковороди, 2011. – Вип.40. – С.128-137.
11. Цымбаленко С. Информационный проект как равноправный диалог поколений // Социальная педагогика. – 2009. – №4. – С.35-46.

Завдання

1. Вивчити літературні джерела законспектувати відповіді на питання:
 - а) чи стосується поняття «соціальний розвиток» людей похилого віку, зважаючи на психовікові зміни особистості;
 - б) порівняйте соціальні проблеми людей похилого віку в Україні та Європі, що негативно відбиваються на їх соціальному розвитку.

2. Навести декілька прикладів творів сучасного мистецтва, де наявне неадекватне ставлення до людей похилого віку, та пояснити причини:
 - а) літературні твори (вітчизняні, зарубіжні);
 - б) кіно, відео твори (вітчизняні, зарубіжні)
3. Розробити схему соціально-педагогічної корекції зверхнього ставлення до людей похилого віку в Україні, використовуючи всі можливості соціокультурного середовища.

Тема 9: Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку людей-жертв процесу соціалізації.

Самостійне завдання 9

Мета: Поглибити знання про причини, наслідки для суспільства соціального сирітства та напрями його вирішення.

Література:

1. Актуальні проблеми соціально-педагогічної роботи (модульний курс дистанційного навчання) [Текст] / А.Й.Капська, О.В.Безпалько, Р.В.Вайнола. – К.: ДЦССМ, 2002. – 300 с.
2. Артюшкіна Л.М. Сирітство в Україні як соціально-педагогічна проблема: моногр. [Текст] / Л.М.Артюшкіна, А.О.Полянничко. – Суми: СумДПУ, 2002. – 268 с.
3. Грива О.Д. Соціально-педагогічний захист прав дітей та молоді в сучасній Україні [Текст] / О.Д.Грива // Шлях освіти – 2002. – №4. – С.40-43.
4. Дементьева И. Социальная адаптация детей сирот [Текст] / И.Дементьева // Социальная педагогика. – 2003. – №2. – С.64-71.
5. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери [Текст]. – 2-ге видання / За заг. ред. проф. І.Д.Звереві. – Київ, Сімферополь: Універсум, 2013.
6. Закон України про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування // Соціальний педагог. – 2009. – №12. – С.3-20.
7. Мацукевич О.Ю. Ресоціалізація сирітства в умовах клубної роботи по месту жителя / О.Ю.Мацукевич // Вестник МГУКИ. – 2011. – №6 (44). – 73-76.
8. Олиференко Л. Приемная семья – институт защиты детства [Текст] / Л.Олиференко // Социальная педагогика. – 2003. – №2. – с.77-89.
9. Олиференко Л. Профилактика социального сиротства: региональная модель [Текст] / Л.Олиференко // Социальная педагогика. – 2003. – №1. – С.66-70.
10. Приймні сім'ї для дітей с функціональними обмеженнями. – К.: Укр. Ін-т соц.досліджень, 2001. – 120 с.

Завдання

1. Опрацювати літературні джерела та законспектувати відповіді на питання:
 - а) причини та наслідки соціального сирітства в Україні;
 - б) провідні напрями соціально-педагогічної діяльності з профілактики соціального сирітства;
 - в) провідні напрями соціально-педагогічної роботи з вирішення проблем соціального виховання соціальних сиріт;
 - г) прийомна сім'я як засіб соціального виховання соціальних сиріт;
2. Переглянути інформаційні програми українського телебачення та узагальнити сучасний стан вирішення проблеми соціального сирітства в Україні;
3. Скористатися Інтернетом для виявлення сучасних методів та форм вирішення проблеми соціального сирітства в європейському співтоваристві.

Тема 10: Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку обдарованих людей.

Самостійне завдання 10

Мета: Поглибити знання про проблеми соціального розвитку обдарованої людини та напрями їх вирішення соціально-педагогічними засобами.

Література:

1. Актуальні проблеми соціально-педагогічної роботи / Заг. ред. А. Й. Капська. – К.: ДЦССМ, 2002. – 164 с.
2. Беляєва К.Ю. Формування професійної культури соціальних педагогів у процесі їхньої підготовки до супроводу обдарованих школярів / К.Ю.Беляєва // Педагогіка формування творчої особистості у вищій та загальноосвітній школах: зб. наук. пр. – Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2013. – С.89-94.
3. Грабовский А.И. К вопросу о классификации детской одаренности / А.И.Грабовский // Педагогика. – 2003. - № 8. – С.13-19.
4. Коваль Л. Г. Соціальна педагогіка / Соціальна робота / Л. Г. Коваль, І. Д. Зверева, С. Р. Хлеб'юк. – К., 1997. – С.125–184, 222–273, 307–329.
5. Кулезмина А.В. Принципы педагогической поддержки одаренных детей / А.В. Кулезмина // Педагогика. – 2003. – №6. – С.32-40.

6. Остапенко Т.А. Интеллект на службе милосердия. Или Спасение через развитие //Социальная педагогика. – 2012. – №4. – С.89-94.
7. Резаков Р.Г. Интеллектуальная элита и ее роль в современном мире /Р.Г.Резаков // Педагогика. – 2003. – №2. – С.34-42.
8. Теслюк В. Роль бібліотеки у дослідженні місця обдарованих підлітків в групі однолітків / В. Теслюк, В. Бойко // Вісник книжкової палати. – 2009. – №10. – С.42-46.

Завдання

1. Вивчити літературні джерела та письмово відповісти на питання:
 - а) види обдарованості та специфіка соціальної обдарованості людини;
 - б) роль обдарованих людей в інформаційному суспільстві;
 - в) проблеми соціального виховання обдарованої людини;
2. Визначити зміст соціально-педагогічного супроводу соціального розвитку обдарованої людини:
 - у дитинстві;*(завдання для студентів заочної форми навчання)*
 - у юнацтві та молодості;
 - у дорослому віці;
 - у похилому віці.

Тема 11: Специфіка напрямів, змісту, методів, форм соціально-педагогічного вирішення проблем соціального розвитку сексуальних меншин

Самостійне завдання 11

Мета: Поглибити знання про проблеми соціального розвитку сексуальних меншин та можливості їх вирішення соціально-педагогічними засобами.

Література:

1. Андронов Д.А. Особенности трудных жизненных ситуаций, переживаемых представителями гей-субкультуры / Д.А.Андронов // Человеческий фактор: Социальный психолог. – 2008. – №1. – С.41-51
2. Говорун Т. В. Соціальність та статеве поведінка в Україні: (проблеми сьогодення та перспективи) /Т. В. Говорун, Б. М. Вернин. – К., 1995. – 264 с.
3. Гомосексуальность // Наш мир. – 1997. – № 1. – С. 3 – 10
4. Гомосексуальность – общественные стереотипы// Наш мир. – 1998. – № 5. – С. 6 – 7
5. Кон И. С. Сворачивание детей и сексуальное насилие / И. С. Кон //Педагогика. – 1998. – № 5. – С. 58–66.
6. Маймулихин А. Гей-движение в Украине // Наш мир.-1998. – № 5. – С. 14–19.
7. Проект «Информирование и просвещение по вопросам гомосексуальности как аспект демократизации общества в Украине» // Наш мир.- 1997. – № 1. – С. 2–3.

Завдання

1. Вивчити літературні джерела та з'ясувати причини відторгнення сексуальних меншин від соціуму:
 - а) в історії; б) на сучасному етапі;
2. Виявити та переглянути художні фільми, що представляють соціальні проблеми сексуальних меншин.
3. Виявити в Інтернеті геніальних представників людства, які належали до сексуальних меншин, та проаналізувати проблеми їх соціального виховання.
4. Розробити зміст соціально-педагогічної діяльності щодо зменшення соціального тиску на сексуальні меншини.

9. Індивідуальні завдання

10. Методи навчання

Лекційні, семінарські; реферування, схематизація знань, дискутування

11. Методи контролю

Поточний – опитування усне, письмове; періодичний (модульний) – опитування письмове, підсумковий – іспит.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											Іспит	Сума
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	20	100
10	10	10	10	10	10	4	4	4	4	4		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

13. Методичне забезпечення

Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД: програма, навчально-методичні матеріали), ілюстративні матеріали тощо.

14. Рекомендована література

Базова

- Актуальные проблемы социализации девушек-подростков. – К., 1995. – 104 с.
- Альперович В. Социальная геронтология / В. Альперович. – Р.-на-Д., 1997. – С. 307–347.
- Актуальні проблеми соціально-педагогічної роботи (модульний курс дистанційного навчання) [Текст] / А.Й.Капська, О.В.Безпалько, Р.В.Вайнола. – К.: ДЦССМ, 2002. – 300 с.
- Артюшкіна Л.М. Сирітство в Україні як соціально-педагогічна проблема: моногр. [Текст] / Л.М.Артюшкіна, А.О.Полянничко. – Суми: СумДПУ, 2002. – 268 с.
- Богинская Ю. В. Социально-педагогическая поддержка студентов с ограниченными возможностями в высших учебных заведениях: теория и практика: моногр. [Текст] / Ю.В.Богинская. – Ялта: РИО РВУЗ «КГУ», 2012. – 384 с.
- Енциклопедія для фахівців соціальної сфери. – 2-ге видання / За заг. ред. проф. І.Д.Звереві. – Київ, Сімферополь: Універ-сум, 2013.
- Караман О.О. Соціально-педагогічна робота з неповнолітніми засудженими в пенітенціарних закладах України: моногр. [Текст] / О.О.Караман. – Луганськ: Альма-матер, 2012. – 400 с.
- Коношенко С.В. Реабілітаційна робота з соціально дезадаптованими підлітками в умовах індустріального регіону: моногр. [Текст] / С.В.Коношенко – Слов'янськ: «Печатний двор», 2009. – 251 с.
- Лактіонова Г.М. Социально-педагогическая работа с женской молодёжью в крупном городе: теоретико-методологические основы: монографія / Галина Михайловна Лактионова. – К.: Україн. Центр духовної культури, 1998. – 326 с

8. Майор Ф. Воспитание – сверхзадача человечества [Текст] / Ф.Майор //Наука и жизнь. – 1990. – №4. – С.16-18
- 8а.Малько А.О. Теоретико-методологічні основи розвитку соціальної педагогіки : моногр. [Текст] / А.О.Малько. – Х.: ХДАК, 2004. – 285 с.
9. Олексюк Н.С. Соціально-педагогічної роботи з сім'ями військово службовців в умовах реформування Збройних Сил України. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. – 304 с.
10. Ромм Т.А. Социальное воспитание в трансформирующемся обществе: моногр. [Текст] /Т.А.Ромм, Е.В.Богданова. – Новосибирск: Изд. ФГБОУ ВПО «НГПУ», 2012. – 278 с.
11. Тесленко В.В. Теорія і практика соціально-педагогічної підтримки дітей з обмеженими можливостями в промисловому районі: моногр./ Луганський національний педагогічний у-т імені Тараса Шевченка /В.В.Тесленко. – Луганськ., 2007. – 400 с.
12. Федорченко Т.Є. Профілактика девіантної поведінки школярів в умовах соціокультурного середовища: соціально-педагогічний аспект : монографія /Тетяна Федорченко. – Черкаси: ПП Чабаненко Ю.А.,2011. – 488 с.
13. Харченко С.Я. Соціально-педагогічні технології [Текст] / С,Я.Харченко, Н.П.Краснова, Л.П.Харченко. – Луганськ: Альма-матер, 2005. – 552 с.
14. Шейко В.М. Культура. Цивілізація. Глобалізація. [Текст] / В.М. Шейко. – Х.: Основа, 2001. – Т.2.

Допоміжна

- 14а.Андронов Д.А. Особенности трудных жизненных ситуаций, переживаемых представителями гей-субкультуры / Д.А.Андронов // Человеческий фактор: Социальный психолог. – 2008. – №1. – С.41-51.
15. Асманов А.Р. Виховання почуття етнічної Батьківщини і культури міжнаціональних відносин – важливе завдання загальноосвітніх шкіл з кримськотатарською мовою навчання [Текст] / А.Р.Асманов // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – Вип.5. – К., 2003. – Кн.2. – С.305-310.
16. Атрощенко Т. Культура міжнаціонального спілкування в студентському середовищі [Текст] / Т.Атрощенко // Шлях освіти. – 2004. - № 2. – С.31-34.
17. Балашова Ю. Інноваційний підхід до обґрунтування педагогічних умов формування економічної культури / Ю. Балашова // Науковий вісник Чернівецького університету. – Чернівці: ЧНУ, 2002. – вип. 137. – С. 3–9.
- 18.Братусь І.В. Жіноча молодь за здоров'я: свідомий вибір / І.В.Братусь, А.В.Гулевська-Черниш, Т.А.Клінська. – К.: Науковий світ, 2006. – 207 с.
19. Василенко О. В. Особливості статевого виховання підлітків / О. В. Василенко//Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – К., 2002. – Кн. 1. – С. 297–303.
20. Вейнингер О. Пол и характер / О. Вейнингер. – М., 1992. – 480 с.
21. Говорун Т. В. Соціальність та статева поведінка в Україні: (проблеми сьогодення та перспективи) / Т. В. Говорун, Б. М. Вернин. – К., 1995. – 264 с.
22. Гомосексуальность // Наш мир. – 1997. – № 1. – С. 3 – 10.
23. Дяченко Т. Значення обрядових дій в екологічному вихованні східних слов'ян [Текст] /Т.Дяченко //Науковий вісник Чернівецького ун-ту: Педагогіка та психологія. – Чернівці: ЧНУ, 2002, - Вип.137. – С.49-49.
- 24.Дьяконов Б. Социально-педагогическая адаптация осужденных средствами христианских конфессий [Текст] /Б.Дьяконов // Социальная педагогика. – 2005. – №2. – С.92-95.
25. Заболотна О. А. Політико-правовий напрям соціалізації учнівської молоді в закладах середньої освіти США / О. А. Заболотна // Теоре-тико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – К., 2002. – Кн. 2. – С. 325–333.
26. Закатнов Д. О. Економічна підготовка школярів в умовах модернізації загальноосвітньої школи / Д. О. Закатнов// Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – К., 2002. – Кн. 1. – С. 274–280.
27. Кирилюк І. Асиміляція і проблеми національного виховання української молоді в Канаді / І. Кирилюк // Науковий вісник Чернівецького університету. – Чернівці: ЧНУ, 2002. – Вип. 137. – С. 89–99.
- 28.Кирсанов В. Деструктивные религиозные организации [Текст] /В.Кирсанов // Социальная педагогика. – 2005. – №1. – С.43-47.

29. Кон И. С. Сокращение детей и сексуальное насилие / И. С. Кон // Педагогика. – 1998. – № 5. – С. 58–66.
30. Мацкевич Ю. Р. Система формування готовності соціального педагога до роботи з людьми похилого віку / Ю. Р. Мацкевич // Соціалізація особистості: Зб. наук. праць. / За заг. ред. Проф. А. Й. Капської. – К.: Логос, 2002. – Т. XVII. – Вип. 2. – С. 108–121.
31. Ноур А. М. Вплив соціально-економічних чинників на психологічний стан родини та сімейне благополуччя / А. М. Ноур // Соціальна робота в Україні на початку ХХІ ст. – К., 2002. – Ч. 2. – С. 129–135.
32. Присакар В. В. Виховання міжетнічної толерантності у структурі морально-духовного розвитку школяра / В. В. Присакар // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – К., 2002. Кн. 1. – С. 138–146.
33. Проект «Информирование и просвещение по вопросам гомосексуальности как аспект демократизации общества в Украине» // Наш мир.-1997. – № 1. – С. 2–3.
34. Пустовіт Г.П. Елементи екологізації навчально-виховного процесу позашкільного закладу [Текст] / Г.П.Пустовіт // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – Вип.5. – К., 2003. – Кн.1. – С.297-306.
- 34а. Пустовіт Н.А. Формування екологічної компетентності школярів: наук.-метод. посібник. – К.: Педагогічна думка, 2008. – 64 с.
35. Рижанова А.О. Актуалізація вітчизняного соціального виховання в контексті закону «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015рр.» [Текст] / А.О.Рижанова // Освіта, культура та мистецтво в добу цивілізаційної глобалізації: матеріали міжнар. наук. конф., 22-23 лист. 2007 р. – Х.: ХДАК, 2007. – С.101-104.
36. Рижанова А.О. Методологічні зв'язки соціальної педагогіки та соціальної роботи в інформаційному суспільстві [Текст] // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2005. – №1. – С.17-22.
37. Рижанова А.О. Соціальне виховання як питання національної та глобальної безпеки в умовах інформаційного суспільства [Текст] / А.О.Рижанова // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: Зб. наук. пр. – Вип 9. – К., 2006. – С.16-22.
38. Рижанова А.О. Сучасний стан вітчизняної соціальної педагогіки [Текст] / А.О.Рижанова // Вісник ХДАК: Зб. наук. праць. – Вип.23. – Х.:ХДАК, 2008. – С.
- 38а. Рижанова А.О. Розвиток соціальності людини як умова формування громадянського суспільства [Текст] / А.О.Рижанова // Наука і соціальні проблеми суспільства : освіта, культура, духовність : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф., 20-21 трав. 2008 р. – Х. : Харк. нац. пед. ун-т ім. Г.С.Сковороди, 2008. – С.98-100.
39. Рижанова А.О. Развитие социальной педагогики в информационном обществе [Текст] / А.О.Рижанова // Развитие социальной педагогики в России и подготовка кадров // Матер. XIII соц-пед. чтений, посвящ. 15-тию подготовки соц. педагогов, Москва, 26 марта 2010 г. : В 2-х Ч. Ч.1. – М.:Изд-во РГСУ, 2010. – С.50-56.
40. Рижанова А.О. Люди похилого віку в інформаційному суспільстві: соціально-педагогічний підхід [Текст] / А.О.Рижанова // Педагогіка та психологія: зб. наук. пр. : В 2-х Ч. Ч.2. – Х.: ХНПУ ім. Г.С.Сковороди, 2011. – Вип.40. – С.128-137
41. Рижанова А.О. Розвиток соціальності в культурі інформаційного суспільства [Текст] / А.О.Рижанова // Проблеми інженерно-педагогічної освіти : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Укр. інж.-пед. акад. — Х., 2012. — Вип. 36. – С. 240–245.
- 41а. Скляр Т.В. Конфессіональна орієнтація в соціальній педагогіці / Т.В.Скляр // Педагогіка. – 2007. – №4. – С.39-45.
42. Хиглинг М. Как беседовать с ребенком о сексе / М. Хиглинг. – С-Пб., 1997. – 198 с.
43. Хорошенко А. П. Вплив ціннісних орієнтацій старшокласників на формування їх політичної культури / А. П. Хорошенко // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – К., 2002. Кн. 1. – С. 178–180.
44. Хорошенко А. П. Політична культура молоді в системі освіти молоді / А. П. Хорошенко // Шлях освіти. – 2002. – № 3. – С.34–36.

45. Чернер С. Л. Опыт формирования деловых качеств личности / С. Л. Чернер // Педагогика. – 1998. – № 5. – С. 28–34.
- 45а.Цымбаленко С. Информационный проект как равноправный диалог поколений // Социальная педагогика. – 2009. – №4. – С.35-46.
46. Чорна К. І. Виховання патріотизму школярів як нагальна потреба державотворення / К. І. Чорна // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – К., 2003. – Кн. 1. – С. 160–168.

15. Інформаційні ресурси

1. Соціально-педагогічна періодика: журнали «Соціальна педагогіка: теорія та практика», «Соціальна педагогіка», газета «Соціальний педагог».
- 2.Наукові збірки ВНЗ, серія «Педагогіка», «Соціальна педагогіка». Наприклад, «Вісник ХДАК».
- 3.Педагогічна періодика: «Шлях освіти», «Педагогіка» тощо.
- 4.Інформаційні програми телебачення.

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ПОНЯТТЯ

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Перспективи розвитку соціальної педагогіки в умовах інформатизації культури людства.
2. Розвиток соціального виховання в умовах глобалізації світу.
3. Глобальне виховання як новий вид соціального виховання
4. Проблеми кіберсоціалізації людини в умовах інформаційного суспільства
5. Зміст і форми соціально-педагогічної діяльності з профілактики кібертретирування.
6. Особливості сучасного соціального виховання в Україні.
7. Сучасний стан розвитку соціальної педагогіки в Україні.
8. Проблеми та перспективи професії «Соціальний педагог» в Україні.
9. Інформаційне суспільство і проблеми екології, їх вплив на соціальне формування людини.
10. Завдання соціального виховання в умовах глобалізації екологічних проблем.
11. Соціально-педагогічна діяльність з вирішення проблем соціального виховання в умовах наростання глобальних екологічних проблем.
12. Економіка та політика як фактори соціального виховання соціальних суб'єктів.
13. Соціальне виховання в умовах багатопартійного суспільства.
14. Соціальне виховання в умовах ринкових відносин.
15. Соціально-педагогічна діяльність з розвитку соціальних якостей особистості, необхідних для самореалізації в умовах ринкових відносин багатопартійного суспільства.
16. Етнокультурний чинник соціального виховання соціальних суб'єктів в умовах інформаційного суспільства.
17. Зміст і форми соціально-педагогічної діяльності щодо виховання культури міжнародних взаємин в умовах інформаційного суспільства.
18. Релігія, церков в системі соціального виховання соціальних суб'єктів в умовах інформаційного суспільства.
19. Загальне та особливе у соціальному та релігійному вихованні.
20. Зміст і форми соціально-педагогічної діяльності з соціального виховання представників релігійних та конфесійних общин в умовах інформаційного суспільства.
21. Вплив статі на соціальний розвиток людини.
22. Проблеми соціального виховання жінок в умовах інформаційного суспільства.
23. Міжнародна та національна політики України стосовно створення сприятливих умов для соціального виховання людей жіночої статі.
24. Зміст і форми соціально-педагогічної діяльності з профілактики «білого рабства» в Україні.

25. Вплив віку на соціальний розвиток людини.
26. Проблеми соціального виховання людини похилого віку.
27. Зміст і форми соціально-педагогічної діяльності з людьми похилого віку в умовах інформаційного суспільства.
28. Соціальне сирітство як суспільна проблема.
29. Зміст та форми соціально-педагогічної діяльності з профілактики соціального сирітства та вирішення проблем соціального виховання соціальних сиріт.
30. Проблеми соціального виховання людей з особливими потребами.
31. Зміст та форми соціально-педагогічної діяльності з вирішення проблем соціального виховання людей з особливими потребами в умовах інформаційного суспільства.
32. Зміст та форми соціально-педагогічної діяльності з профілактики наркоманії, СНІДУ, суїцидів в умовах інформаційного суспільства.
33. Проблеми соціального виховання обдарованих людей в інформаційному суспільстві.
34. Зміст та форми соціально-педагогічної діяльності з розвитку соціальності обдарованої людини.
35. Проблеми соціального виховання представників сексуальних меншин.
36. Зміст та форми соціально-педагогічної діяльності з розвитку соціальності представників сексуальних меншин.